

summe desplaçament: *vidhuráb* 'separat, destacat de', *vidhúb* 'solitari, isolat', *vidhyati* 'destacar, entotsolar-se, distingir', *vyadhati* 'fer separar, destacar', *nir-vid-dháb* 'separats els uns dels altres', *viddháb* 'partit, fes' > 'perforat'. Més sobre tot l'indoeuropeu en Pok., IEW, i Walde-Pok. I, 239.1; Walde-H. I, 359; II, 785-876; per al bàltic Niedermann (*St. Balt.* III, 311; Fraenkel, *IdgF.* LIII, 50).

Bé sembla que a base d'això es pogués formar un derivat sorotàptic o cèlt. continental amb -U + -NĀ, elements tan productius en tot l'indoeuropeu, la -R- també element productiu la tenim documentada en el scr. *vidhuraḥ*, la -U, en el scr. *vidhúb*: tots dos, adjectius indicadors de separació. Si en *vidhuraḥ* tenim tots dos elements combinats, ja no és fantasia suposar-los combinats en ordre contrari *VIDHRU-* abstracte de 'separació', + el -NĀ que es multiplica en derivats pertot arreu. La forma sorotàptica no és segur que hagués de ser *VIDRŪNA*, quan tant pocs detalls sabem de la fonètica d'aquest grup dialectal, car són bastantes les llengües indoeuropees on l'aspirada DH s'ensordeix: en grec apareix com a *th* en tota posició, en ombra ja hem vist que hi havia *vetu*, en llatí la DH- passà per *θ*- com en grec i acabà en *f*-. Un sorotàptic *VIDHRŪNA* 'la separadora' és doncs, una possibilitat ben definida. I no són menys probables formacions paral·leles en -INA i en -ANDA sufixos tan prolífics en les branques europees de la gran família.

Em guardo de dissimular el caràcter merament hipotètic de la combinació. Majorment perquè s'entrevueuen altres possibilitats dins l'ample camp indoeuropeu. Comencem per saber que existí un prefix *vi-* en sentit de 'separar', per més que sembla haver estat només d'una fase arcaica i ja rarament creativa en les llengües indoeuropees (s'hi relacionen el ll. *vi-ginti* i aquella mateixa arrel *VIDH-*). En cèltic entraria en consideració el fecund prefix indoeuropeu *UPO-* (gr. *ὕπο-*, scr. *upa-* etc.), que per la fonètica cèltica apareix reduït a *uō-*, i dialectalment s'hi diferenciava en *ve-*.

Es pot pensar, doncs, en combinacions cèltiques. Combinacions dic, perquè per la banda cèltica no consta tampoc cap mot que expliqués, bo i format, *vedruna* ni els congèneres: al contrari aquí s'hauria de construir a base de l'anteposició d'aqueixos prefixos, i ja no es tractaria d'una arrel coincident amb la forma del mot *vedruna*. ¿Ens recordaríem potser d'un celtisme tan conegut com el fr. *trou*, oc. *trauc* 'forat' (o sigui *TRAU*), suposant-li avantposat un d'aquells prefixos?: però és un acudit sense esperances, ara que sabem la gènesi tan secundària i complexa de *TRAU-CAR* i *trau* (alteració d'un *tre-organ* 'perforar', impossible suposar-hi afegida la desinència ieur. -NA).

Més practicable partir de l'arrel *TRUD-*, la de irl. *mj. trott* 'baralla', ky. *trythu* 'inflar', ll. *trudere* 'empènyer, colpir'; també amb sufixació: *TRUD-SK-* > irl. ant. *trosk* 'leprós'; *TRUD-SM-* > irl. ant. *tromm*, ky. *trwm* 'pesant, trist, torbat', d'on ve el celtisme oc. ant. *trum* 'tenebrós, lúgubre' (V. aquesta etim. als articles *TOLLO* i *TOLL* del *DECH* i el nostre); postulàriem, doncs, un *VI-TRUD-SNĀ* o *VO-*, aquell sufix amb idea de 'sepa-

ració' arxi-hipotètic; aquest, ben conegut, amb idea de 'sota', 'sub-'. Però ja es veu que no sols és una combinació amb ben poca base lèxica i morfològica, sinó semànticament vaguíssima, poc adequada.

No deixen d'albirar-se altres pistes cèltiques: *BITURERA* 'etern' o 'de pertot' (d'aquí el compost *BITURIGES* d'on el nom del *Berry* i *Bourges*); Ptolomeu testifica un riu *Vēdra* en el Nord d'Anglaterra, desaiquant al Mar del N. (avui el *Wear*), i poc més al N. d'aquest *Ouēdra ποταμός*, posa un cap de nom format com a cpt. d'aquest *Virvedrum* (Holder, *A. Spr.* III, 137b): cèltic tot això, i no deixa d'interessar-nos tenint en compte que aquell riuet *Bedruna* a la ratlla del Carci desemboca en el riu *Veyre*, que va a parar al Lot: aquest *Veyre* podria venir d'un *VEDRA i el *Bedruna* derivat d'aquest?

El fet és que per molt segur que sembli el celtisme dels noms documentats per Ptolemeu no hi ha en el Holder cap altre enllaç cèltic. Ignorem enterament què significaria ni quin origen pogués tenir tot això: tot plegat té l'aire de coincidències casuals. Al riu *Vouge*, afluent de la Saône ja anomenat *VIDUBIA* (pròpiament 'falcó' per la forma dels seus 'meandres') en la *Tabula Peutingeriana*, el *Geógraf de Ravenna* li dóna el nom de *Bidana*, que ens recorda el *b(r)idana* 'fita' del gascó: dada, però, isolada, i fa por que sigui simplement una corrupció de copistes. Entre el material epigràfic de l'Antiguitat cèltica, que s'assembla a *vedruna* només trobem un NP fem. *Vindruna* llegit en una inscripció de Caríntia (Holder III, 350): descartem del tot aquesta consonància, car és òbviament una contracció de *Vindoruna*, d'explicació evident en cèltic: *VINDO-* 'blanc', i l'element *-runna* és també d'aquesta família lingüística; encara que dubtem entre traduir el total per 'ruïnes blanques' o 'blanc santuari'; tant se val perquè aquí ja la fonètica de *NDR* ens barra el pas.

No pensem tampoc a relacionar amb el *VEREDUS* d'on provenen *VEREDA* i *PARAVEREDUS* > *PALAFRÈ*, que no tenen enllaç semàntic; ni en *VO-BER-ETUM 'sub-afluent, petita confluència' (que hauria donat el nom de *Vouvray* segons Bertoldi, *VRom.* III, 232). I també hi hauria greus obstacles fonètics i semàntics per relacionar amb el ky. *gwerthyr* f. 'fortalesa' < *VERTRĀ 'protecció' (de l'arrel *UERĀ-* 'guardar, rodejar', Stokes-Bezz., s. v.). En fi, no deixem de remetre al pall. *vedre* 'espècie de devesa' i a la nota que hi hem dedicat, però els significats són tan diferents, que no encoratgen pas continuar les recerques.

Res d'això no em sembla digne d'ulteriors recerques ni més reflexió: com a molt, aquell *VE-TRUD-SNA*. La hipòtesi sorot. *VIDHRŪNA* (de *VIDH-*), amb alternatives -INA i -ANDA, sí que em sembla ben seriosa. El sorotàptic sembla preferible al cèltic, tenint en compte que el freqüent tipus toponímic és estrany a les dues zones més cèltiques d'Occitània: l'Aude i l'Al·vèrnia. Majorment tenint en compte l'existència d'un altre testimoni romànic d'aquesta arrel pre-romana, en el gall. *vidra* 'soc', 'cep', que he esbrinat en el *DECH* v, 804a21-27, b16-19 (i cf. n. 2 i 3); semànticament pa-